

Kontrollutvalget i Alta kommune

Møte nr. 3/2020
21. september 2020

Arkivkode
4/1 01
Journalnr.
2020/11122-7

S A K S F R E M L E G G

SAK 21/2020

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETTFORSLAG FOR KONTROLLARBEIDET 2021

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

Vedlegg: Regnskapsoversikt 2019 for kontrollarbeidet (ettersendes/legges fram ved behandling)

Saksopplysninger:

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Tilstrekkelige budsjettrammer er en forutsetning for at kontrollutvalget skal kunne utføre alle oppgavene som de har ansvaret for. Budsjettets utgiftsposter kan generelt sett deles inn i tre hovedområder: kontrollutvalgets interne drift, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester. I tillegg anbefaler sekretariatet at det opprettes en (reserve)post i budsjettet, på kr 200 000, for at kontrollutvalget skal ha spillerom for å gjennomføre eventuelle granskninger og andre uforutsette undersøkelser utover lovpålagt revisjon.

Budsjettall for «Kjøp fra IKS der kommunen selv er deltaker» utgjør samlet årlig honorar for revisjonstjenester og samlet årlig honorar for sekretariatstjenester.

For selskapet Kusek IKS er det av selskapets representantskap vedtatt budsjett for 2021 med en fordelt utgift for Alta kommune på kr 989 482,- mot kr 949 000,- i 2020. Dette tilsvarer en økning fra 2020 til 2021 på kr. 40 000,- (4,2 %) etter at selskapet har økt bemanning med 1

Kontrollutvalgets sekretariat, KUSEK IKS:
Org.nr. 991 520 759

Alta

Hammerfest

Postadresse:
Sørenskriverveien 11,
9502 Alta
Web: www.kusek.no

Besøksadresse:
Sørenskriverveien 11
Tlf. 90707571

Besøksadresse:
Fuglenesveien 82
Tlf. 95780657

stilling til totalt 3 stillinger. Til sammenligning er kommunal deflator for 2021 satt til 1,4 prosent, som for Alta kommunes vedkommende ville utgjøre en økning i honorar til KUSEK IKS på omlag kr 13 300.

For selskapet Vefik IKS er det av selskapets representantskap vedtatt budsjett for 2021 med en fordelt utgift for Alta kommune på kr 2 821 600,- mot kr 2 330 000,- i 2020. Dette tilsvarer en økning fra 2020 til 2021 på nærmere kr 500 000 (21 %). Til sammenligning er kommunal deflator for 2021 satt til 1,4 prosent, som for Alta kommunes vedkommende ville utgjøre en økning i revisjonshonorar på omlag kr 33 000.

Sekretariatet kan ikke se at det finnes åpenbare grunner som tilsier at Alta kommunes andel av revisjonshonorar til Vefik IKS skal ha en økning slik forutsatt fra Vefik IKS sin side. Dette særlig sett i lys av at Vefik IKS i løpet av 2020 har hatt en reduksjon i antall eierkommuner med om lag 1/3, fra 16 til 11 eierkommuner, Finnmark fylkeskommune inklusive. Implisitt må det normalt kunne forventes at dette initierer en reduksjon i selskapets oppgaveportefølje og tilsvarende reduksjon i driftsutgifter samt i eiernes honorar til selskapet.

Sekretariatet er kjent med at selskapet riktignok har fått tilført noen oppgaver som følge av endringer i kommunelov, så som forenklet etterlevelseskontroll og revisjon av konsolidert kommuneregnskap. På den annen side, er selskapet blitt frigjort fra andre oppgaver, eksempelvis risiko- og vesentlighetsvurdering og utarbeidelse av forslag til plan for forvaltningsrevisjon, notat knyttet til oppstart av forvaltningsrevisjon samt oppfølging etter gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Sekretariatet har registrert at Vefik IKS har lagt til grunn i sitt budsjett 2021 at selskapet skal utføre eierskapskontroll for kommunen. Det må i den forbindelse påpekes at vurdering av leverandør for utførelse av lovpålagt eierskapskontroll, først vil bli vurdert i forbindelse med kontrollutvalgets og kommunestyrets behandling av plan for eierskapskontroll 2021-2024. Det samme gjelder for i hvilke år slik eierskapskontroll skal gjennomføres.

Ved etableringen av selskapet Vefik IKS i 2004 var det eierkommunenenes mål at «selskapet skal være konkurransedyktig gjennom høyt fokus på både kvalitet og kostnader ut fra eiernes krav om høyere kostnadseffektivitet». Det kan stilles spørsmål ved om Alta kommune, allerede per i dag har høyere utgifter til kjøp av lovpålagte revisjonstjenester enn nødvendig. Det kan i den sammenheng vises til at Haugesund kommune med et innbyggertall på vel 36000 budsjetterte med kr 850 000,- for sine samlede revisjonstjenester for 2019. Karmøy kommune med et innbyggertall på nærmere 42 000 budsjetterte med kr 1 082 000 for sine samlede revisjonstjenester for 2019.

Kontrollutvalget har en lovmessig plikt til å utarbeide et realistisk budsjettforslag for sitt ansvarsområde. Sekretariatet finner grunn til å be kontrollutvalget vurdere om en så vidt stor økning i revisjonskostnadene fra 2020 til 2021 er å anse som realistisk sett i forhold til revisjonstjenestene som kommunen kjøper fra Vefik IKS.

Kommunestyret som den rette myndighet for kommunens budsjett, og samtidig for sitt eierskap i Vefik IKS vil være rette organ for å gjøre en vurdering av om kommunens forespeilede kostnader overfor selskapet er realistisk og på et akseptabelt nivå. Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget bringer dette spørsmålet videre til kommunestyret for vurdering og avgjørelse.

Sekretariatet vil i den sammenheng påminne at Alta kommune ikke er bundet av budsjettvedtaket i Vefik IKS sitt representantskap før kommunestyret har vedtatt dette.

Sekretariatet viser i den sammenheng til uttalelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (desember 2017) der det sies følgende om budsjett i interkommunale selskaper:

Departementet mener på denne bakgrunn at forarbeidene er klare på at lovendringen ikke skal forstås slik at representantskapets budsjettvedtak er bindende for deltakerkommunene. Tvert imot må representantskapet behandle budsjettet på nytt dersom det er vesentlig avvik mellom det representantskapet har budsjettert med av inntekter/tilskudd fra deltakerkommunene og det deltakerkommunene faktisk bevilger i sine budsjetter.

FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I ALTA KOMMUNE FOR 2021

(Budsjettallene er avrundet til nærmeste 1000kroner)

10100 KONTROLL OG TILSYN og 73000 REVISJON (og sekretariat)		Budsjett 2021	Budsjett 2020
10503	Fri avis	14 000	10 000
10800	Fast godtgjørelse folkevalgte / frikjøp	90 000	85 000
10810	Møtegodtgjørelse folkevalgte	35 000	25 000
10820	Tapt arb.fortj. folkevalgte	15 000	15 000
10920	Arbeidsgivers andel KLP	18 000	16 000
10930	Gruppelivsforsikring		
11040	Kontormateriell/abonnementer/tidsskrift	5 000	4 000
11160	Beverting møter/kurs o.l..	17 000	12 000
11203	Ikke oppg.pl. utgiftsdekning	15 000	13000
11500	Opplæring, kurs / konferanser	30 000	20000
11610	Km-godtgjørelse	4 000	3 000
11620	Reiseutgifter/-godtgjørelser, oppgavepliktig	7 000	5 000
11750	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig (fly, buss mv.)	30 000	20 000
13750	Kjøp fra IKS der kommunen er deltaker (Revisjon)	*2 822 000?	2 343 000
13751	Kjøp fra IKS der kommunen er deltaker (Kontrollutvalgssekretariat)	**989 000	949 000
13xxx	Reservepost til kjøp av tjenester	***200 000	
14290	Merverdiavgift, kompensasjonsberettiget	2 000	2 000
	Sum driftsutgifter	4 293 000?	3 522 000
17290	Kompensasjon moms påløpt i driftsregnskap	-2 000	-2 000
	Sum driftsinntekter	-2 000	-2 000
	Sum netto driftsutgifter	4 291 000?	3 520 000

Forklaring til stjernemerker i tabellen:

- * **Revisjonshonorar 2021: kr 2 822 000,- i henhold til selskapets budsjettvedtak. NB! Det reises spørsmål ved realismen i dette beløpet, da beløpet utgjør en uforholdsmessig stor økning fra 2020 til 2021 på rundt 21 % samtidig som**

selskapets oppdragsportefølje forventes betydelig redusert med om lag 1/3 som følge av en reduksjon i antall eierkommuner fra 16 til 11 inklusive fylkeskommunen.

**** Sekretariatshonorar 2021: kr 989 000,- i henhold til selskapets budsjettvedtak. Dette er en økning på rundt 4 %. KUSEK IKS har økt fast bemanning med 1 stilling, fra tidligere 2 og til 3 faste stillinger i 2020.**

*****Reservepost til kjøp av påkommende undersøkelser, granskninger etc. utover lovpålagt revisjon.**

Det er i budsjettoppsettet tatt høyde for at antall medlemmer i kontrollutvalget har økt fra fem til syv medlemmer etter kommunestyrets valg av nytt kontrollutvalg.

Sekretariatets tilråkning:

Med henvisning til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 oversender kontrollutvalget budsjettforslaget til Alta kommunestyre med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalget viser til foreslått budsjett for kontrollarbeidet i Alta kommune for 2021.

Kontrollutvalget må imidlertid i sitt forslag ta et særskilt forbehold om budsjettposten konto 13750 for kjøp av revisjonstjenester fra Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS («Kjøp fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker - VEFIK). Kontrollutvalget har merket seg at selskapets representantskap har beregnet seg en vesentlig økning i Alta kommunes honorar til selskapet fra kr. 2,3 millioner i 2020 til vel kr 2,8 i 2021. Dette vil utgjøre en økning fra 2020 til 2021 på omlag kr. 0,5 millioner (21 %).

Kontrollutvalget kan ikke se at det finnes grunner som gjør at Alta kommunes andel av revisjonshonorar til Vefik IKS skal ha en økning, i alle fall ikke utover kommunal deflator, som for 2021 er satt til 1,4 prosent. For Alta kommune vil det å følge kommunal deflator utgjøre en økning i revisjonshonorar fra 2020 til 2021 på kr 33 000,-.

Kontrollutvalget vil videre vise til følgende:

- Ved etableringen av selskapet Vefik IKS i 2004 var det eierkommunenes mål at «selskapet skal være konkurransedyktig gjennom høyt fokus på både kvalitet og kostnader ut fra eiernes krav om høyere kostnadseffektivitet».
- Vefik IKS har gått fra 16 eiere i 2020 til 11 eiere i 2021. Av dette må eierkommunene kunne forvente en nedgang i selskapets oppgaveportefølje og driftsnivå, i størrelsesorden 1/3 av driften i 2020. Dette må igjen forventes å gi reduksjon i selskapets driftsutgifter og eiernes honorar til selskapet.
- Det kan stilles spørsmål ved om Alta kommune allerede per i dag har høyere utgifter til kjøp av lovpålagte revisjonstjenester enn nødvendig. Det kan i den sammenheng vises til at Haugesund kommune med et innbyggertall på vel 36000 budsjetterte med kr 850 000,- for sine samlede revisjonstjenester for 2019. Karmøy kommune med et innbyggertall på nærmere 42 000 budsjetterte med kr 1 082 000 for sine samlede revisjonstjenester for 2019.

Kontrollutvalget oversender derfor sitt budsjettforslag for 2021 til kommunestyret uten noe fastsatt beløp for post 13750 for kjøp av revisjonstjenester fra Vefik IKS. Kontrollutvalget ber i den sammenheng kommunestyret om å ta stilling til realismen i Vefik IKS sitt vedtak om en økning på om lag en halv million kroner (21 %) i revisjonshonorar for Alta kommune.

Kontrollutvalget vil i den sammenheng minne om at Alta kommune ikke er bundet av budsjettvedtaket i Vefik IKS sitt representantskap før kommunestyret har vedtatt dette. Kontrollutvalget vil i den sammenheng vise til uttalelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (desember 2017) der det sies følgende om budsjett i interkommunale selskaper:

Departementet mener på denne bakgrunn at forarbeidene er klare på at lovendringen ikke skal forstås slik at representantskapets budsjettvedtak er bindende for deltakerkommunene. Tvert imot må representantskapet behandle budsjettet på nytt dersom det er vesentlig avvik mellom det representantskapet har budsjettert med av inntekter/tilskudd fra deltakerkommunene og det deltakerkommunene faktisk bevilger i sine budsjetter.

Fremlagte budsjettoppsett, med unntak av beløpet i post 13750 «Kjøp fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker (VEFIK)», fastsettes derfor som kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i Alta kommune for 2021. Kontrollutvalget overlater til kommunestyret å ta stilling til realismen i budsjettpost 13750 og justere budsjetttrammen for kontrollarbeidet deretter.